

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2018/311

ze dne 27. února 2018

o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru zřízeném podle Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz k přijetí společných pokynů pro provádění dohody

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na rozhodnutí Rady 2014/242/EU ze dne 14. dubna 2014 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz ⁽¹⁾,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článkem 12 Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz ⁽²⁾ (dále jen „dohoda“) se zřizuje smíšený výbor (dále jen „smíšený výbor“). Uvedený článek stanoví zejména, že smíšený výbor má sledovat provádění dohody.
- (2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ⁽³⁾ stanovilo postupy a podmínky udělování víz pro průjezd přes území členských států nebo předpokládané pobyty na tomto území nepřesahující 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů.
- (3) Společné pokyny jsou nezbytné, aby se zajistilo naprosto důsledné provádění dohody diplomatickými misemi a konzulárními úřady členských států a aby se vyjasnil vztah mezi ustanoveními dohody a ustanoveními právních předpisů stran dohody, která se nadále použijí na vízové záležitosti, jež dohoda neupravuje.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru k přijetí společných pokynů pro provádění dohody.
- (5) Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Spojené království v souladu s rozhodnutím Rady 2000/365/ES ⁽⁴⁾. Spojené království se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.
- (6) Toto rozhodnutí rozvíjí ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ⁽⁵⁾. Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.
- (7) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 128, 30.4.2014, s. 47.

⁽²⁾ Úř. věst. L 128, 30.4.2014, s. 49.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 131, 1.6.2000, s. 43).

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irsku, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru zřízeném článkem 12 Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz k přijetí společných pokynů pro provádění dohody, vychází z návrhu rozhodnutí smíšeného výboru připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 27. února 2018.

Za Radu
předsedkyně
E. ZAHARIEVA

NÁVRH

**ROZHODNUTÍ č. .../201... SMÍŠENÉHO VÝBORU ZŘÍZENÉHO PODLE DOHODY MEZI
EVROPSKOU UNIÍ A ÁZERBÁJDŽÁNSKOU REPUBLIKOU O USNADNĚNÍ UDĚLOVÁNÍ VÍZ****ze dne ...****o přijetí společných pokynů pro provádění dohody**

SMÍŠENÝ VÝBOR,

s ohledem na Dohodu mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz ⁽¹⁾ (dále jen „dohoda“), a zejména na článek 12 uvedené dohody,

vzhledem k tomu, že dohoda vstoupila v platnost dne 1. září 2014,

PŘIJAL TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Společné pokyny pro provádění Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz jsou uvedeny v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V ... dne ...

*Za Evropskou unii**Za Ázerbájdžánskou republiku*

⁽¹⁾ Úř. věst. L 128, 30.4.2014, s. 49.

PŘÍLOHA

SPOLEČNÉ POKYNY PRO PROVÁDĚNÍ DOHODY MEZI EVROPSKOU UNIÍ A ÁZERBÁJDŽÁNSKOU REPUBLIKOU
O USNADNĚNÍ UDĚLOVÁNÍ VÍZ

Účelem dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz (dále jen „dohoda“), která vstoupila v platnost dne 1. září 2014, je na základě reciprocity usnadnit postupy pro udělování víz občanům Unie a Ázerbájdžánské republiky pro zamýšlený pobyt, jehož délka v období 180 dnů nepřekračuje 90 dnů.

Dohoda stanoví právně závazná práva a povinnosti pro účely zjednodušení postupů při udělování víz občanům Unie a Ázerbájdžánské republiky.

Cílem těchto pokynů přijatých smíšeným výborem zřízeným podle článku 12 dohody (dále jen „smíšený výbor“) je zajistit harmonizované provádění dohody diplomatickými misemi a konzulárními úřady členských států Unie (dále jen „členské státy“) a Ázerbájdžánské republiky. Tyto pokyny nejsou součástí dohody, a nejsou tedy právně závazné. Velmi se však doporučuje, aby se jimi pracovníci diplomatických misí a konzulárních úřadů při provádění dohody důsledně řídili.

Pokyny by měly být pod vedením smíšeného výboru aktualizovány na základě zkušeností s prováděním dohody.

S cílem zajistit nepřetržité a harmonizované provádění dohody a v souladu s jednacím řádem Smíšeného výboru pro zjednodušení vízového režimu se strany dohodly, že mezi formálními zasedáními smíšeného výboru budou udržovat neformální kontakty pro řešení naléhavých otázek. Podrobné zprávy o těchto otázkách a neformálních kontaktech budou předloženy na příštím zasedání smíšeného výboru.

I. OBECNÉ OTÁZKY

1.1. Účel a oblast působnosti

V článku 1 dohody se stanoví: „Účelem této dohody je na základě reciprocity usnadnit udělování víz občanům Unie a Ázerbájdžánské republiky pro zamýšlený pobyt, jehož délka v období 180 dnů nepřekračuje 90 dnů.“

Dohoda se vztahuje na všechny občany Unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří žádají o víza pro krátkodobý pobyt, bez ohledu na zemi, v níž mají bydliště.

Dohoda se nevztahuje na osoby bez státní příslušnosti, které jsou držiteli povolení k pobytu vydaného kterýmkoli členským státem nebo Ázerbájdžánskou republikou. Na tuto kategorii osob se vztahují pravidla *acquis* Unie v oblasti vízové politiky a vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky.

1.2. Oblast působnosti dohody

V článku 2 dohody se stanoví:

„1. Usnadnění udělování víz podle této dohody se vztahuje na občany Unie a Ázerbájdžánské republiky pouze tehdy, pokud nejsou osvobozeni od vízové povinnosti na základě právních a správních předpisů Ázerbájdžánské republiky, Unie nebo členských států, nebo na základě této dohody či jiných mezinárodních dohod.“

2. Na záležitosti, které tato dohoda neupravuje, jako je zamítnutí udělení víz, uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu a opatření týkající se vyhoštění, se vztahují vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky nebo členských států nebo právní předpisy Unie.“

Aniž je dotčen článek 10 dohody (který stanoví osvobození od vízové povinnosti pro občany Unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří jsou držiteli platných diplomatických pasů), nemá dohoda vliv na stávající pravidla týkající se vízové povinnosti či osvobození od vízové povinnosti. Například článek 4 nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ⁽¹⁾ umožňuje členským státům osvobodit od vízové povinnosti civilní letecké a námořní posádky a další kategorie osob.

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. EU L 81, 21.3.2001, s. 1).

V této souvislosti je třeba doplnit, že v souladu s článkem 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích⁽¹⁾ musí všechny členské státy schengenského prostoru uznávat dlouhodobá víza a povolení k pobytu vydaná navzájem jako platná pro krátkodobé pobyty na jejich území. Všechny členské státy schengenského prostoru uznávají povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza přidružených zemí pro vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Na všechny záležitosti, které dohoda neupravuje, jako je například určení členského státu schengenského prostoru příslušného pro vyřízení žádosti o vízum, odůvodnění zamítnutí víza, právo na odvolání proti zamítavému rozhodnutí a obecné pravidlo osobního pohovoru se žadatelem o vízum a poskytnutí všech relevantních informací v souvislosti s žádostí o vízum, se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 (dále jen „vízový kodex“)⁽²⁾. Kromě toho se na záležitosti, které dohoda neupravuje, jako je uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu na území členských států či opatření týkající se vyhoštění, nadále použijí schengenská pravidla, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399⁽³⁾, (např. pokud jde o zamítnutí vstupu na území členských států či prokazování dostatečných prostředků k živobytí atd.) a případně vnitrostátní právní předpisy.

Dokonce i v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v dohodě, například pokud žadatel o vízum předložil doklad potvrzující účel cesty pro kategorie osob uvedené v článku 4 dohody, může mu být udělení víza přesto odmítnuto, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v článku 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 (dále jen „Schengenský hraniční kodex“), tj. pokud dotyčná osoba není držitelem platného cestovního dokladu, má záznam v Schengenském informačním systému (SIS) nebo pokud je daná osoba považována za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost atd.

Nadále se použijí další možnosti pružného postupu při udělování víz stanovené ve vízovém kodexu. Například vízum pro více vstupů s dlouhou dobou platnosti – až do pěti let – lze udělit kategoriím osob, které nejsou uvedeny v článku 5 dohody, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článku 24 vízového kodexu. Stejně tak se nadále použijí ustanovení obsažená v čl. 16 odst. 5 a 6 vízového kodexu umožňující upustit od vízového poplatku nebo jej snížit.

Pokud jde o Ázerbájdžánskou republiku, na všechny záležitosti, které dohoda neupravuje, jako je odůvodnění zamítnutí víza, právo na odvolání proti zamítavému rozhodnutí nebo obecné pravidlo osobního pohovoru se žadatelem a poskytnutí informací v souvislosti s žádostí o vízum, uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu na území Ázerbájdžánské republiky či opatření týkající se vyhoštění, se použije migrační kodex⁽⁴⁾ a další odpovídající právní předpisy Ázerbájdžánské republiky.

Nadále se použijí další možnosti pružného postupu při udělování víz, které umožňují vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky, pokud stanoví pro žadatele příznivější režim. Například se budou nadále používat ustanovení zákona Ázerbájdžánské republiky o sazebníku státních poplatků (čl. 17 odst. 2), který umožňuje upustit od vízového poplatku, a ustanovení migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky (článek 38), který umožňuje udělit elektronická víza.

Dokonce i v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v dohodě, například pokud žadatel o vízum předložil doklad potvrzující účel cesty pro kategorie osob uvedené v článku 4, může mu být udělení víza přesto odmítnuto, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v článku 36 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky (kromě čl. 36 odst. 1 sedmého pododstavce) nebo pokud nastanou okolnosti uvedené v článku 16 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky.

1.3. Druhy víz, které spadají do oblasti působnosti dohody

V čl. 3 písm. d) dohody se stanoví, že „vízem“ se rozumí „povolení vydané členským státem nebo Ázerbájdžánskou republikou za účelem průjezdu přes území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky nebo zamýšleného pobytu na tomto území, jehož délka nepřesáhne 90 dnů v období 180 dnů“.

⁽¹⁾ Úř. věst. EU L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (Úř. věst. EU L 243, 15.9.2009, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Migrační kodex Ázerbájdžánské republiky byl přijat zákonem Ázerbájdžánské republiky č. 713-IVQ dne 2. července 2013 a vstoupil v platnost dne 1. srpna 2013.

Usnadnění podle dohody platí jak pro jednotná víza platná pro celé území členských států, tak pro víza s omezenou územní platností.

Usnadnění podle dohody platí pro všechna víza uvedená v kapitole 5 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky.

1.4. Výpočet délky pobytu stanovené ve vízu

Schengenský hraniční kodex vymezuje pojem krátkodobého pobytu jako: „90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu“.

Tato definice se použije rovněž pro krátkodobá víza udělovaná Ázerbájdžánskou republikou v souladu s dohodou.

Jako den vstupu se započítává první den pobytu na území členských států a jako den výstupu poslední den pobytu na území členských států. Slovo „jakýkoli“ znamená, že se uplatní „pohyblivé“ referenční období 180 dnů a počítá se zpětně každý den pobytu v období posledních 180 dnů, aby se ověřilo, že je i nadále splňován požadavek 90 dnů v období 180 dnů. To znamená, že nepřítomnost na území členského státu po dobu 90 po sobě jdoucích dnů opravňuje k novému pobytu v délce až 90 dnů.

Pro výpočet doby povoleného pobytu podle nových pravidel lze použít „kalkulačku krátkodobých pobytů“ na těchto internetových stránkách: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Příklad výpočtu délky pobytu na základě stávající definice:

Osoba, která je držitelem víza pro více vstupů s dobou platnosti 1 rok (18. dubna 2014 – 18. dubna 2015) uskuteční první vstup dne 19. dubna 2014 s délkou pobytu 3 dny. Následně tato osoba uskuteční další vstup dne 18. června 2014 s délkou pobytu 86 dnů. Jaká je situace k příslušným datům? Kdy bude moci tato osoba uskutečnit další vstup?

Ke dni 11. září 2014: během posledních 180 dnů (16. března 2014 – 11. září 2014) osoba pobývala 3 dny (19. – 21. dubna 2014) plus 86 dnů (18. června 2014 – 11. září 2014) = 89 dnů = povolená délka pobytu nebyla překročena. Osoba může ještě uskutečnit pobyt v délce 1 dne.

Ke dni 16. října 2014: osoba může vstoupit k pobytu na 3 další dny (dne 16. října 2014 se nepočítá pobyt ze dne 19. dubna 2014, je už mimo období 180 dnů); dne 17. října 2014 se nepočítá pobyt ze dne 20. dubna 2014 (je už mimo období 180 dnů) atd.

Ke dni 15. prosince 2014: osoba může vstoupit k pobytu na dalších 86 dnů (dne 15. prosince 2014 se nepočítá pobyt ze dne 18. června 2014, je už mimo období 180 dnů); dne 16. prosince 2014 se nepočítá pobyt ze dne 19. června 2014 atd.

1.5. Situace týkající se členských států, které ještě plně neuplatňují schengenské *acquis*, členských států, které se neúčastní společné vízové politiky Unie, a přidružených zemí

Členské státy, které k EU přistoupily v roce 2004 (Česká republika, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko), 2007 (Bulharsko a Rumunsko) a 2013 (Chorvatsko) jsou vázány dohodou od jejího vstupu v platnost.

Bulharsko, Chorvatsko, Kypr a Rumunsko dosud schengenské *acquis* plně neprovádějí. Tyto státy budou nadále udělovat vnitrostátní víza s platností omezenou na jejich vlastní území. Jakmile tyto členské státy plně provedou schengenské *acquis*, budou uplatňovat tuto dohodu.

Až do dne úplného provedení schengenského *acquis* těmito členskými státy se na všechny záležitosti, které tato dohoda neupravuje, použijí jejich vnitrostátní právní předpisy. Od uvedeného data se na záležitosti, které tato dohoda neupravuje, použijí schengenská pravidla nebo vnitrostátní právní předpisy.

Bulharsko, Chorvatsko, Kypr a Rumunsko mohou uznávat povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza vydaná všemi státy členskými státy schengenského prostoru a přidruženými zeměmi pro krátkodobé pobyty na jejich území⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 565/2014/EU ze dne 15. května 2014, kterým se zavádí zjednodušený režim kontrol osob na vnějších hranicích vycházející z jednostranného uznávání některých dokladů Bulharskem, Chorvatskem, Kyprem a Rumunskem za rovnocenné jejich národním vízům za účelem průjezdu přes jejich území nebo zamýšlených pobytů na jejich území, jejichž doba trvání během jakéhokoli období 180 dnů nepřekročí 90 dnů, a kterým se zrušují rozhodnutí č. 895/2006/ES a č. 582/2008/ES (Úř. věst. EU L 157, 27.5.2014, s. 23). Z důvodu neexistence diplomatických styků Kypr v současnosti neuplatňuje ustanovení rozhodnutí č. 565/2014/EU na držitele ázerbájdžánských pasů (s výjimkou diplomatických pasů).

Podle článku 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích musí všechny strany uvedené úmluvy uznávat dlouhodobá víza a povolení k pobytu vydaná navzájem jako platná pro krátkodobé pobyty na jejich území. Uznávají povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza přidružených zemí pro vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Dohoda se nevztahuje na Dánsko, Irsko a Spojené království, ale zahrnuje společná prohlášení, že je žádoucí, aby tyto členské státy uzavřely s Ázerbájdžánskou republikou dvoustranné dohody o zjednodušení udělování víz.

Přestože jsou Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko zeměmi přidruženými k Schengenu, nejsou dohodou vázány. Dohoda nicméně obsahuje společné prohlášení, že je žádoucí, aby tyto země přidružené k Schengenu s Ázerbájdžánskou republikou bezodkladně uzavřely dvoustranné dohody o udělování krátkodobých víz.

Dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a vládou Norského království o usnadnění udělování víz byla podepsána dne 3. prosince 2013 a vstoupila v platnost dne 1. června 2015. Dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a Švýcarskou federální radou o usnadnění udělování víz byla podepsána dne 10. října 2016 a vstoupila v platnost dne 1. dubna 2017. Kromě toho dne 15. února 2017 vstoupila v platnost dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a vládou Lichtenštejnského knížectví o vzájemném uplatňování pravidel, která je zmíněna v Dohodě mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz.

1.6. Dohoda a dvoustranné dohody

V článku 13 dohody se stanoví:

„Tato dohoda má od svého vstupu v platnost přednost před ustanoveními jakékoli dvoustranné nebo mnohostranné dohody či ujednání mezi jednotlivými členskými státy a Ázerbájdžánskou republikou, pokud ustanovení těchto dohod či ujednání upravují záležitosti, na které se vztahuje tato dohoda.“

Ke dni vstupu dohody v platnost skončila použitelnost ustanovení platných dvoustranných dohod mezi členskými státy a Ázerbájdžánskou republikou týkajících se záležitostí, které jsou upraveny dohodou. V souladu s právem Unie musí členské státy přijmout nezbytná opatření k odstranění nesrovnalostí mezi svými dvoustrannými dohodami a dohodou.

Pokud členský stát uzavřel dvoustrannou dohodu nebo ujednání s Ázerbájdžánskou republikou ohledně záležitostí, které dohoda neupravuje, například osvobození od vízové povinnosti pro držitele služebních pasů, bude toto osvobození platit i poté, co dohoda vstoupí v platnost.

Dvoustrannou dohodu s Ázerbájdžánskou republikou, která počítá s osvobozením od vízové povinnosti pro držitele služebních pasů, uzavřely tyto členské státy: Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko ⁽¹⁾.

Osvobození držitelů služebních pasů od vízové povinnosti přiznané členským státem platí pouze pro cestu na území tohoto členského státu, nikoli pro cestu do jiných členských států schengenského prostoru.

II. ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

2.1. Pravidla pro všechny žadatele o víza

Je třeba připomenout, že níže uvedená zjednodušení týkající se vízového poplatku, lhůty pro vyřízení žádosti o vízum, odjezdu v případě ztracených či odcizených dokladů a prodloužení víz za mimořádných okolností platí pro všechny žadatele o víza a držitele víz, kteří jsou občany Ázerbájdžánské republiky nebo členských států vázaných dohodou, včetně turistů.

2.1.1. Poplatky za vyřízení žádosti o vízum

V čl. 6 odst. 1 dohody se stanoví:

„1. Poplatek za vyřízení žádosti o vízum činí 35 EUR.“

⁽¹⁾ Osvobození od vízové povinnosti v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (EU) č. 539/2001.

V souladu s čl. 6 odst. 1 dohody činí poplatek za vyřízení žádosti o vízum 35 EUR. Tento poplatek se vztahuje na všechny žadatele o víza, kteří jsou občany Ázerbájdžánské republiky nebo EU (včetně turistů) a týká se krátkodobých víz, bez ohledu na počet vstupů.

V čl. 6 odst. 2 dohody se stanoví:

„2. Aniž je dotčen odstavec 3, jsou od poplatků za vyřízení žádosti o vízum osvobozeny tyto kategorie osob:

- a) blízcí příbuzní – manžel/manželka, děti (včetně adoptovaných), rodiče (včetně opatrovníků), prarodiče a vnuci/vnučky – občanů Evropské unie, oprávněně pobývajících na území Ázerbájdžánské republiky, občanů Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývajících na území členských států, občanů Evropské unie pobývajících na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, a občanů Ázerbájdžánské republiky pobývajících na území Ázerbájdžánské republiky;
- b) členové oficiálních delegací, včetně stálých členů oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice účastní oficiálních setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu;
- c) žáci, studenti, postgraduální studenti a doprovázející učitelé, kteří cestují za účelem studia nebo odborného vzdělávání, včetně výměnných programů a jiných školských činností;
- d) osoby se zdravotním postižením a osoby, jež jim poskytují nezbytný doprovod;“

Aby mohli být osvobozeni od poplatku, musí oba žadatelé o vízum prokázat, že spadají do této kategorie. Pokud je zdravotní postižení žadatele zřejmé (slepici, osoby bez jedné nohy), je přijatelné vizuální uznání na konzulárním úřadě.

V odůvodněných případech může žádost podat zástupce nebo opatrovník zdravotně postižené osoby.

- „e) účastníci mezinárodních sportovních akcí a jejich odborný doprovod; (Pozn.: Fanoušci se nepovažují za doprovod.)
- f) účastníci vědeckých, akademických, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů;
- g) osoby, které předložily doklady dosvědčující, že jejich cesta je nutná z humanitárních důvodů, včetně potřeby naléhavého lékařského ošetření, a osoby, jež jim poskytují doprovod, nebo osoby cestující na pohřeb blízkého příbuzného nebo na návštěvu vážně nemocného blízkého příbuzného;
- h) zástupci organizací občanské společnosti, kteří cestují za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů či konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů;“

Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit důkaz, že jsou členy organizací občanské společnosti nebo neziskových organizací registrovaných v členských státech nebo Ázerbájdžánské republice – viz článek 4 dohody.

„i) důchodci;“

Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit doklad prokazující jejich postavení důchodce. Osvobození není odůvodněno v případech, kdy je účelem cesty výdělečná činnost

„j) děti mladší 12 let;

k) novináři a technický personál, který je doprovází v rámci profesní činnosti.“

Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit důkaz, že jsou členy profesních organizací novinářů nebo sdělovacích prostředků – viz článek 4 dohody.

Pokud jde o členské státy, výše uvedené kategorie osob jsou od poplatku zcela osvobozeny. Kromě toho se v souladu s čl. 16 odst. 4 vízového kodexu od poplatku upustí u těchto kategorií osob:

- vědečtí pracovníci ze třetích zemí cestující v rámci Evropské unie za účelem vědeckého výzkumu, jak je definován v doporučení Evropského parlamentu a Rady 2005/761/ES ⁽¹⁾;
- zástupci neziskových organizací do věku 25 let, kteří se účastní seminářů, konferencí, sportovních, kulturních nebo vzdělávacích událostí organizovaných neziskovými organizacemi.

V čl. 16 odst. 6 vízového kodexu se stanoví:

„6. V jednotlivých případech lze od vybírání vízového poplatku upustit nebo jej snížit, pokud to pomůže podpoře kulturních či sportovních zájmů, zájmů v oblasti zahraniční politiky, rozvojové politiky, jiných důležitých veřejných zájmů nebo z humanitárních důvodů.“

V čl. 16 odst. 7 vízového kodexu se stanoví, že vízový poplatek se hradí v eurech, v národní měně třetí země nebo v měně běžně užívané ve třetí zemi, kde se žádost podává, a je nevratný, kromě případů, kdy je žádost nepřipustná nebo kdy je konzulát nepřislušný.

Aby se předešlo nesrovnalostem, které by mohly vést k spekulativnímu podávání žádostí o víza, měly by diplomatické mise a konzulární úřady členských států v Ázerbájdžánské republice usilovat o zajištění podobných vízových poplatků pro všechny ázerbájdžánské žadatele o víza, jsou-li hrazeny v cizích měnách.

Podobně v případě Ázerbájdžánu jsou podle čl. 17 odst. 2 zákona Ázerbájdžánské republiky o sazebníku státních poplatků od poplatků osvobozeny tyto kategorie cizinců:

- členové oficiálních delegací a úředníci,
- zástupci mezinárodních humanitárních organizací v Ázerbájdžánské republice,
- osoby, které studují nebo jsou zapojeny do pedagogických činností prostřednictvím státních programů,
- osoby, důvodem jejichž cest jsou obranné účely.

Žadatelé z Unie a Ázerbájdžánu obdrží potvrzení o zaplacení vízového poplatku.

V čl. 6 odst. 3 dohody se stanoví:

„3. Jestliže členský stát nebo Ázerbájdžánská republika při udělování víz spolupracuje s externím poskytovatelem služeb, může externí poskytovatel služeb účtovat poplatek za služby. Tento poplatek musí být přiměřený nákladům, které externímu poskytovateli služeb vznikly při plnění jeho úkolů, a nesmí být vyšší než 30 EUR. Členské státy a Ázerbájdžánská republika všem žadatelům i nadále umožní podávat žádosti přímo na svých konzulárních úřadech.“

V případě Unie musí externí poskytovatel služeb vykonávat svoji činnost pro Unii v souladu s vízovým kodexem a při plném dodržování právních předpisů Ázerbájdžánské republiky.

V případě Ázerbájdžánské republiky musí externí poskytovatel služeb vykonávat svoji činnost v souladu s ázerbájdžánskými právními předpisy a s právními předpisy členských států EU.“

Pokud jde o podmínky spolupráce s externími poskytovateli služeb, článek 43 vízového kodexu uvádí podrobné informace o jejich úkolech.

2.1.2. Lhůty pro vyřizování žádostí o vízum

V článku 7 dohody se stanoví:

„1. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky rozhodnou o žádosti o udělení víza do 10 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti a dokladů potřebných k udělení víza.“

2. Lhůtu pro rozhodnutí o žádosti o vízum lze v jednotlivých případech prodloužit až na 30 kalendářních dnů, zvláště pokud je třeba dalšího prozkoumání žádosti.

⁽¹⁾ Doporučení Evropského parlamentu a Rady 2005/761/ES ze dne 28. září 2005 pro usnadnění vydávání jednotných víz členskými státy pro krátkodobý pobyt výzkumných pracovníků ze třetích zemí, kteří cestují v rámci Společenství za účelem provádění vědeckého výzkumu (Úř. věst. EU L 289, 3.11.2005, s. 23).

3. V naléhavých případech lze lhůtu pro rozhodnutí o žádosti o vízum zkrátit na 2 pracovní dny i méně.“

O žádosti o vízum se v zásadě rozhodne do 10 kalendářních dnů ode dne podání přípustné žádosti o vízum.

Tato lhůta může být v jednotlivých případech prodloužena na dobu 30 kalendářních dnů, a to zejména pokud je zapotřebí dalšího posouzení nebo v případech zastoupení, při němž jsou konzultovány orgány zastupovaného členského státu.

Všechny tyto lhůty začínají běžet, až když je spis se žádostí o vízum úplný, tj. od data přijetí žádosti o vízum a podkladů.

V případě diplomatických misí a konzulárních úřadů, které mají systém pro sjednávání schůzek, se do doby vyřizování zpravidla nezapočítává doba před sjednaným termínem schůzky. Tuto otázku, jakož i další podrobné postupy pro podávání žádostí o víza, upravují obecná pravidla stanovená v článku 9 vízového kodexu (článek 9) a v migračním kodexu Ázerbájdžánské republiky.

V čl. 7 odst. 3 dohody se stanoví:

„Jestliže si žadatelé musí za účelem podání žádosti sjednat schůzku, tato schůzka se za běžných okolností uskuteční do dvou týdnů ode dne, kdy o ni bylo požádáno.“

„V naléhavých a odůvodněných případech“ (nebylo-li možné podat žádost o vízum dříve z důvodů, jež žadatel nemohl předvídat) „může konzulát žadatelům umožnit podat žádost bez schůzky nebo uskutečnit schůzku neprodleně.“

Při sjednávání termínu schůzky by měla být s ohledem na čl. 7 odst. 3 dohody zohledněna případná naléhavost, na kterou upozornil žadatel o vízum. Rozhodnutí o zkrácené lhůtě pro rozhodnutí o žádosti o vízum přijímá konzulární úředník.

2.1.3. Odjezd ze země v případě ztráty nebo odcizení dokladů totožnosti

V článku 8 dohody se stanoví:

„Občané Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří ztratili doklady totožnosti nebo kterým byly tyto doklady odcizeny během pobytu na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států, smějí území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států opustit bez víz či jiného povolení na základě platných dokladů totožnosti opravňujících k překročení hranice vystavených diplomatickými misemi nebo konzulárními úřady členských států nebo Ázerbájdžánské republiky.“

Pokud dojde ke ztrátě dokladů totožnosti, platné doklady totožnosti opravňující držitele víza k překročení hranice vystavených diplomatickými misemi nebo konzulárními úřady jsou pro opuštění Ázerbájdžánské republiky nebo Schengenského prostoru dostačující. Orgány hostitelské země nemohou od držitele víza nebo konzulárního úřadu očekávat žádné jiné doklady, povolení nebo formality jakéhokoli druhu.

2.1.4. Prodloužení platnosti víz za mimořádných okolností

V článku 9 dohody se stanoví:

„Občanům Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří nemohou území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států opustit do doby uvedené v jejich vízu z důvodů vyšší moci, se platnost víza nebo délka pobytu podle víza bezplatně prodlouží v souladu s právními předpisy uplatňovanými Ázerbájdžánskou republikou nebo přijímajícím členským státem na dobu potřebnou k jejich návratu do státu, kde mají trvalý pobyt.“

Pokud jde o možnost prodloužit platnost víza v případech oprávněných osobních důvodů, jestliže držitel víza nemá možnost opustit území členského státu ve lhůtě uvedené na vízovém štítku, použijí se ustanovení článku 33 vízového kodexu, jsou-li slučitelná s dohodou. Vízum se však podle dohody v případě vyšší moci nebo humanitárních důvodů prodlužuje bezplatně.

Pokud jde o Ázerbájdžánskou republiku, použije se na záležitosti, které se týkají prodloužení dočasného pobytu cizinců v Ázerbájdžánské republice, migrační kodex.

Rozhodnutí o prodloužení dočasného pobytu cizinců v Ázerbájdžánské republice je úřední doklad, který cizincům povoluje dočasný pobyt v Ázerbájdžánské republice.

Cizinci s prodlouženým dočasným pobytem v Ázerbájdžánské republice mohou tuto zemi opustit na hraničních přechodech, přičemž předloží cestovní pas nebo jiné doklady opravňující k překročení hranice a rovněž rozhodnutí o prodloužení dočasného pobytu.

2.2. Pravidla pro určité kategorie žadatelů o víza

2.2.1. Doklady potvrzující účel cesty

Kategorie osob uvedené v čl. 4 odst. 1 dohody musí účel cesty prokazovat jen stanovenými doklady. Jak je stanoveno v čl. 4 odst. 3 dohody, nebude se vyžadovat další zdůvodnění, pozvání či jiné potvrzení účelu cesty.

Neznamená to však upuštění od obecného požadavku osobní přítomnosti při podávání žádosti o vízum a předložení podpůrných dokladů týkajících se prostředků k živobytí.

Pokud v určitých individuálních případech přetrvávají pochybnosti o pravosti dokladu prokazujícího účel cesty, může být podle čl. 21 odst. 8 vízového kodexu a podle migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky žadatel o vízum předvolán k dalšímu pohovoru na velvyslanectví či konzulátu, kde může být vyslechnut ohledně skutečného účelu návštěvy nebo svého záměru vrátit se. V těchto individuálních případech může žadatel o vízum dobrovolně předložit další doklady nebo o ně může výjimečně požádat konzulární úředník. Takový postup se však nemá uplatňovat systematicky a bude pozorně sledován smíšeným výborem.

V zásadě se spolu s žádostí o vízum předkládá originál dokladu vyžadovaného podle čl. 4 odst. 1 dohody. Konzulát však může začít vyřizovat žádost o vízum s použitím faksimile nebo kopií dokladu. Konzulát ovšem může požadovat originální doklad v případě první žádosti o vízum a vyžádá si ho v individuálních případech, kdy má pochybnosti.

Pro kategorie osob, které nejsou uvedeny v článku 4 dohody (například turisty), zůstávají v platnosti obecná pravidla týkající se dokumentů prokazujících účel cesty. Totéž platí pro dokumenty týkající se souhlasu rodičů s cestou dětí mladších 18 let.

Schengenská pravidla a vnitrostátní právní předpisy se použijí na záležitosti, jež tato dohoda neupravuje, jako je uznávání cestovních dokladů, záruky týkající se návratu a dostatečné prostředky k živobytí.

V čl. 4 odst. 1 dohody se stanoví:

„1. U níže uvedených kategorií občanů Unie a Ázerbájdžánské republiky dostačují pro doložení účelu cesty na území druhé smluvní strany tyto doklady:

- a) u blízkých příbuzných – manželů/manželek, dětí (včetně osvojených), rodičů (včetně opatrovníků), prarodičů a vnuků/vnuček navštěvujících občany Evropské unie, kteří oprávněně pobývají na území Ázerbájdžánské republiky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky, kteří oprávněně pobývají v členských státech, nebo občany Evropské unie pobývající na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky pobývající na území Ázerbájdžánské republiky:

— písemná žádost od hostitelské osoby;“

Pravost podpisu zvoucí osoby musí být potvrzena příslušným orgánem v souladu s vnitrostátními právními předpisy země pobytu. Pozvání by mělo být potvrzeno příslušnými orgány.

Toto ustanovení se vztahuje rovněž na příbuzné personálu diplomatických misí a konzulátů cestující za účelem rodinné návštěvy v délce do 90 dnů na území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky, kromě nutnosti prokazovat legální pobyt a rodinné vazby.

„b) aniž jsou dotčena ustanovení článku 10, u členů oficiálních delegací, včetně stálých členů těchto delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice účastní oficiálních setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu:

- dopis od příslušného orgánu členského státu nebo Ázerbájdžánské republiky nebo orgánu Evropské unie potvrzující, že žadatel je členem, případně stálým členem, jeho delegace, který cestuje na území druhé smluvní strany za účelem účasti na výše uvedených akcích, s přiloženou kopií oficiálního pozvání;“

Jméno žadatele o vízum musí být uvedeno v dopise příslušného orgánu, v němž se potvrzuje, že daná osoba je členem delegace, která cestuje na území druhé strany za účelem účasti na oficiálním setkání. Jméno žadatele o vízum nemusí být uvedeno v oficiálním pozvání k účasti na zasedání, ačkoli pokud je oficiální pozvání k účasti na setkání adresováno konkrétní osobě, její jméno v něm zřejmě figurovat bude.

Toto ustanovení se vztahuje na členy oficiálních delegací bez ohledu na typ jejich pasu (služební nebo běžný cestovní pas).

„c) u podnikatelů a zástupců obchodních organizací:

- písemná žádost od hostitelské právnické osoby nebo společnosti, organizace nebo kanceláře či pobočky této právnické osoby nebo společnosti, státních či místních orgánů Ázerbájdžánské republiky nebo členského státu nebo organizačních výborů nebo obchodních a průmyslových výstav, konferencí a symposií pořádaných na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu, potvrzená příslušnými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy;“

Kromě výše uvedeného vydá vnitrostátní obchodní rejstřík doklad, který potvrzuje existenci příslušných obchodních organizací.

„d) u řidičů v mezinárodní nákladní a osobní dopravě mezi územím Ázerbájdžánské republiky a členských států vozidel registrovaných v členských státech nebo v Ázerbájdžánské republice:

- písemná žádost příslušné společnosti nebo národního sdružení (svazu) dopravců Ázerbájdžánské republiky či národních sdružení dopravců členských států, kteří zajišťují mezinárodní silniční dopravu, s uvedením účelu, itineráře, trvání a četnosti cest;“

Sdružení, které je oprávněno vydat písemnou žádost, je národní sdružení země původu řidiče. Písemné žádosti mohou vydávat také regionální nebo jiné pobočky národních sdružení členských států.

„e) u žáků, studentů, postgraduálních studentů a doprovázejících učitelů, kteří cestují za účelem studia nebo vzdělávacích kurzů, včetně výměnných programů a jiných školských činností:

- písemná žádost nebo osvědčení o přijetí vydané hostitelskou univerzitou, akademií, ústavem, vysokou školou nebo školou nebo studentský průkaz či osvědčení o předmětech, které mají být navštěvovány;“

Studentský průkaz se přijímá jako zdůvodnění účelu cesty, byl-li vydán hostitelskou univerzitou, vysokou školou nebo školou, kde se má studium či vzdělávací kurs uskutečnit.

„f) u účastníků vědeckých, akademických, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů:

- písemná žádost od hostitelské organizace o účast na těchto akcích;

g) u novinářů a technického personálu, který je doprovází v rámci profesní činnosti:

- osvědčení či jiný doklad vydaný profesní organizací nebo zaměstnavatelem žadatele, který prokazuje, že dotyčná osoba je kvalifikovaným novinářem, a v němž je uvedeno, že účelem cesty je výkon novinářské práce, nebo který prokazuje, že osoba patří k technickému personálu, který novináře doprovází v rámci profesní činnosti;“

Do této kategorie nepatří novináři na volné noze a jejich asistenti.

Je nutné předložit osvědčení nebo doklad vydaný profesní organizací novinářů nebo zaměstnavatelem žadatele o vízum, který prokazuje, že žadatel o vízum je profesionální novinář nebo osoba, která novináře doprovází v rámci profesní činnosti, a v němž je uvedeno, že účelem cesty je výkon novinářské práce nebo pomoc při této práci.

„h) u účastníků mezinárodních sportovních akcí a jejich odborného doprovodu:

- písemná žádost od hostitelské organizace, příslušných orgánů, národních sportovních federací členských států či Ázerbájdžánské republiky nebo Národního olympijského výboru Ázerbájdžánské republiky či národních olympijských výborů členských států;“

Seznam doprovodu v případě mezinárodních sportovních akcí bude omezen na osoby, které doprovázejí sportovce v rámci profesní činnosti: trenéry, maséry, manažera, zdravotnický personál a předsedu sportovního klubu. Fanoušci se tedy nepovažují za doprovod.

„i) u účastníků oficiálních výměnných programů organizovaných partnerskými městy:

- písemná žádost nejvyššího správního úředníka/starosty těchto měst;“

Nejvyšším správním úředníkem/starostou města nebo obce, který je oprávněn vydávat písemné žádosti, je nejvyšší správní úředník/starosta hostitelského města nebo obce, kde se mají partnerské činnosti uskutečnit. Tato kategorie zahrnuje pouze oficiální partnerské činnosti.

„j) u osob cestujících ze zdravotních důvodů a osob, jež jim poskytují nezbytný doprovod:

- úřední dokument zdravotnického zařízení potvrzující nezbytnost lékařského ošetření v tomto zařízení, nezbytnost doprovodu a doklad o dostatečných finančních prostředcích na úhradu lékařského ošetření;“

Musí být předložen dokument zdravotnického zařízení potvrzující zmíněné tři prvky (nezbytnost lékařského ošetření v tomto zařízení, nezbytnost doprovodu a doklad o dostatečných finančních prostředcích na úhradu lékařského ošetření, např. doklad o předběžné platbě).

„k) u příslušníků svobodných povolání účastnících se mezinárodních výstav, konferencí, symposií, seminářů a jiných podobných akcí pořádaných na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států:

- písemná žádost od hostitelské organizace potvrzující, že se daná osoba účastní dané akce;

l) u zástupců organizací občanské společnosti cestujících za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů či konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů:

- písemná žádost vydaná hostitelskou organizací, potvrzení, že dotyčná osoba zastupuje příslušnou organizaci občanské společnosti, a osvědčení o založení této organizace z příslušného rejstříku vydané státním orgánem v souladu s vnitrostátními právními předpisy;“

Musí být předložen doklad od organizace občanské společnosti potvrzující, že žadatel tuto organizaci zastupuje.

Na členy těchto organizací občanské společnosti se dohoda nevztahuje.

„m) u příbuzných navštěvujících pohřební obřady:

- úřední doklad potvrzující úmrtí a potvrzení o příbuzenském či jiném vztahu mezi žadatelem a zemřelým;

n) u osob navštěvujících vojenské a občanské hřbitovy:

- úřední doklad potvrzující existenci hrobu a jeho udržování a příbuzenský či jiný vztah mezi žadatelem a pohřbenou osobou.“

V dohodě není upřesněno, zda by výše zmíněný úřední doklad měly vydat orgány země, kde se nachází hřbitov, nebo orgány země, kde má bydliště osoba, jež si přeje hřbitov navštívit. Mělo by být přípustné, aby takový úřední dokument mohly vydat příslušné orgány obou zemí.

Musí být předložen výše zmíněný úřední doklad potvrzující existenci hrobu a jeho udržování a příbuzenský či jiný vztah mezi žadatelem o vízum a pohřbenou osobou.

Dohoda nevytváří žádná nová pravidla odpovědnosti fyzických nebo právnických osob vydávajících písemné žádosti. V případě vydání nepravdivé žádosti se použijí právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy.

2.2.2. Vydávání víz pro více vstupů

V případech, kdy žadatel o vízum musí cestovat často na území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky, mohou se udělovat krátkodobá víza pro několik návštěv za předpokladu, že jejich celková délka nepřekročí 90 dnů během období 180 dnů.

V článku 5 dohody se stanoví:

„1. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností pěti let těmto kategoriím občanů:

- a) manželům/manželkám, dětem (včetně adoptovaných), které nedosáhly věku 21 let nebo nejsou zaopatřené, a rodičům (včetně opatrovníků) navštěvujícím občany Evropské unie oprávněně pobývající na území Ázerbájdžánské republiky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky, oprávněně pobývající na území členských států, nebo občany Evropské unie oprávněně pobývající na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývající na území Ázerbájdžánské republiky;
- b) stálým členům oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice pravidelně účastní setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezinárodními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu.

Odchylně od první věty, jsou-li potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně zjevně omezeny na kratší období, se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období, a to zejména pokud:

— v případě osob uvedených v písmeni a) doba platnosti povolení k pobytu pro občany Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývající v některém členském státě, nebo občany Unie, oprávněně pobývající v Ázerbájdžánské republice,

— v případě osob uvedených v písmeni b) doba, po kterou jsou v postavení stálého člena oficiální delegace, je kratší než pět let.“

S přihlédnutím k profesnímu postavení těchto kategorií osob nebo k jejich rodinným vztahům s občanem Ázerbájdžánské republiky, který oprávněně pobývá na území členských států, občanem Unie, který oprávněně pobývá na území Ázerbájdžánské republiky, nebo s občanem Unie pobývajícím v členském státě, jehož je státním příslušníkem, je oprávněné udělit vízum pro více vstupů s platností pěti let, nebo s platností omezenou na dobu jejich funkčního období nebo oprávněného pobytu, pokud je tato doba kratší než pět let.

U osob, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. a) dohody, musí být předložen důkaz o oprávněném pobytu zvoucí osoby.

Osoby, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. b) dohody, by měly předložit potvrzení o svém profesním postavení a délce svého funkčního období.

Toto ustanovení se nepoužije na osoby, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. b), pokud jsou podle dohody od vízové povinnosti osvobozeny, tj. pokud jsou držiteli diplomatického pasu.

V případech, kdy je potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně výslovně omezena na kratší období, platnost víza pro více vstupů se omezí na toto období.

„2. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností jednoho roku těmto kategoriím občanů za podmínky, že v průběhu předchozího roku získali alespoň jedno vízum a využili ho v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu:

- a) studentům a postgraduálním studentům, kteří pravidelně cestují za účelem studia nebo odborného vzdělávání, včetně výměnných programů;
- b) novinářům a technickému personálu, který je doprovází v rámci profesní činnosti;
- c) účastníkům oficiálních výměnných programů pořádaných partnerskými městy;

- d) řidičům v mezinárodní nákladní a osobní dopravě mezi územím Ázerbájdžánské republiky a členských států vozidel registrovaných v členských státech nebo v Ázerbájdžánské republice;
- e) osobám pravidelně cestujícím ze zdravotních důvodů a osobám, jež jim poskytují nezbytný doprovod;
- f) příslušníkům svobodných povolání, kteří se účastní mezinárodních výstav, konferencí, symposií, seminářů a jiných podobných akcí a kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států;
- g) zástupcům organizací občanské společnosti, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů, konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů;
- h) účastníkům vědeckých, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států;
- i) účastníkům mezinárodních sportovních akcí a členům jejich odbornému doprovodu
- j) členům oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členskému státu, Evropské unii či Ázerbájdžánské republice pravidelně účastní setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států;
- k) podnikatelům a zástupcům obchodních organizací, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států.

Odchylně od první věty, jsou-li potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně zjevně omezeny na kratší období, se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období.“

Vícenásobná víza s platností jednoho roku se v zásadě udělují výše uvedeným kategoriím žadatelů o vízum, pokud během předchozího roku (12 měsíců) žadatel o vízum získal alespoň jedno vízum, využil ho v souladu s právními předpisy navštíveného státu (navštívených států) upravujícími vstup a pobyt (například osoba nepřekročila povolenou délku pobytu) na jeho (jejich) území a pokud existují důvody pro žádost o vícenásobné vízum.

V případech, kdy není odůvodněné udělit vízum s platností jednoho roku (například když je výměnný program kratší než jeden rok nebo když osoba nepotřebuje cestovat po celý jeden rok), bude doba platnosti víza kratší než jeden rok, jsou-li splněny ostatní požadavky pro udělení víza.

„3. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností alespoň dva roky a nejvýše pět let kategoriím osob uvedeným v odstavci 2 tohoto článku za podmínky, že v průběhu předchozích dvou let využily jednorocní víza pro více vstupů v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu, pokud nutnost či úmysl cestovat často nebo pravidelně nejsou výslovně omezeny na kratší období, přičemž v takovém případě se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období.

4. Celková doba pobytu osob uvedených v odstavcích 1 až 3 tohoto článku na území členských států nebo v Ázerbájdžánské republice nesmí překročit 90 dnů během období 180 dnů.“

Víza pro více vstupů s platností od dvou do pěti let se udělí kategoriím žadatelů o vízum uvedeným v čl. 5 odst. 2 dohody za podmínky, že v průběhu předchozích dvou let (24 měsíců) využily jednorocní víza pro více vstupů v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu (navštívených států) a důvody pro žádost o vízum pro více vstupů jsou stále platné. Je třeba poznamenat, že vízum s platností minimálně dvou a maximálně pěti let se udělí pouze tehdy, jestliže žadateli o vízum byla během předchozích dvou let (24 měsíců) vydána dvě víza s platností na alespoň jeden rok a pokud tato víza využil v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu (navštívených států). Po posouzení každé žádosti o vízum rozhodnou diplomatické mise či konzulární úřady o době platnosti těchto víz, tj. od dvou do pěti let.

Neexistuje povinnost udělit vízum pro více vstupů, pokud žadatel o vízum nevyužil dříve udělené vízum.

2.2.3. Držitelé diplomatických pasů

V článku 10 dohody se stanoví:

„1. Občané Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří jsou držiteli platných diplomatických pasů, smějí na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států vstupovat, projíždět jím a opouštět jej bez víz.

2. Osoby uvedené v odstavci 1 smějí na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států pobývat nejdéle 90 dnů během období 180 dnů.“

Dohodou nejsou upraveny postupy pro vysílání diplomatů do členských států. Pro tyto případy se použije obvyklý akreditační postup.

III. SPOLUPRÁCE V OBLASTI CESTOVNÍCH DOKLADŮ

Ve společném prohlášení připojeném k dohodě se smluvní strany dohodly, že smíšený výbor posoudí dopad úrovně zabezpečení příslušných cestovních dokladů na fungování dohody. Smluvní strany se proto dohodly, že se budou pravidelně vzájemně informovat o opatřeních, která byla přijata s cílem vyhnout se vydávání různých cestovních dokladů a rozvíjet technické aspekty zabezpečení cestovních dokladů, a o opatřeních souvisejících s procesem personalizace při vydávání cestovních dokladů.

IV. STATISTIKY

Aby smíšený výbor mohl účinně sledovat provádění dohody, měly by diplomatické mise a konzulární úřady členských států předkládat Komisi každých šest měsíců statistiky. Tyto statistiky by měly být, pokud je to možné, předkládány za každý měsíc a měly by se týkat:

- počtu zamítnutých víz,
 - počtu udělených víz pro více vstupů,
 - délky platnosti udělených víz pro více vstupů,
 - počtu víz udělených bezplatně.
-